Vastaus valtuustoaloitteeseen asemakaavoituksen sujuvoittamisesta

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta 03.12.2024 § 51

Kokoomuksen valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen, että Nurmijärvellä hyödynnetään jatkossa enemmän ns. nopeutettua asemakaavoitusprosessia, jossa luonnosvaihe jätetään pois ja siirrytään aloitusvaiheesta suoraan ehdotusvaiheeseen. Nopeutettua menettelyä voitaisiin hyödyntää erityisesti pienissä lautakunnan päätäntävaltaan kuuluvissa asemakaavoissa ja harkitusti yritystontteihin liittyvissä asemakaavahankkeissa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) määrittelee kaavaprosessin vaiheet: vireilletulo osallistumis- ja arviointisuunnitelmineen, valmisteluvaiheen kuuleminen, ehdotusvaiheen kuuleminen ja hyväksyminen. Edelleen MRL sisältää säännökset osallistumisesta ja asemakaavan sisältövaatimuksista, joiden toteutuminen arvioidaan mm. selvitysten avulla. MRL sääntelee ehdotusvaiheen kuulemista, mutta valmisteluvaiheen kuuleminen voidaan suorittaa kunkin kaavatyön laajuuden ja merkityksen mukaan. Hallintosääntöä muuttamalla valmisteluvaiheen osalta on mahdollista sujuvoittaa prosessia. Tällä hetkellä valmisteluvaiheen kuuleminen suoritetaan jo aloitusvaiheessa silloin, kun se on kaavan merkittävyyden kannalta mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Kaavaprosessissa aikaa tarvitaan selvitysten ja suunnitelmien laadintaan, varsinaiseen suunnittelutyöhön sekä kaavahankkeen asiakirjojen laatimiseen. Varsinainen suunnittelutyö tai selvityksien ja suunnitelmien kuten katujen ja vesihuollon yleissuunnitelman laatiminen tarvitaan, ja niistä ei ole saatavissa aikasäästöjä. Kaavoitusprosessia voidaan nopeuttaa kunnan hallinnollisen prosessin osalta. Tämä voidaan ottaa pohdittavaksi seuraavan kerran hallintosääntöä päivitettäessä. Erilaisia prosesseja voidaan erotella esimerkiksi kaavan vaikutusten perusteella.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä

2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, asemakaavapäällikkö Crista Toivola

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 16.12.2024 § 200

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä

2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, anita.pihala(at)nurmijarvi.fi
asemakaavapäällikkö Crista Toivola, crista.toivola(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Arto Hägg esitti Petri Vaulamon, Virpi Rädyn ja Jouni Maijalan kannattamana asian palauttamista valmisteluun seuraavin perustein:

Vastaus valtuustoaloitteeseen on ollut valmistelussa yli viisi ja puoli vuotta. Tänä aikana kunnan hallintosääntöä on muutettu monta kertaa.

Valmistelun aikana kunnassa on myös asetettu kaavoituksen kehittämisen työryhmä, joka on saanut myös työnsä päätökseen valmistelun aikana.

Työryhmä jätti loppuraporttinsa 15.3.2021 ja siinä sivuttiin myös aloitteen sisältämää asiaa.

Vastauksessa tulee selventää, mitä muutoksia hallintosääntöön on jo tehty valmistelun aikana käsiteltävän asian osalta ja millä tavoin asemakaavoitusta sujuvoitettu.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut Häggin palautusesitystä, joten kunnanhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Päätös

Kunnanhallitus päätti palauttaa asian valmisteluun.

Maankäyttölautakunta 28.04.2026 § 26
1432/00.02.00.02/2024

Kunnanhallitus päätti edellisessä käsittelyssä palauttaa asemakaavoitusta koskevan aloitteen uudelleen valmisteluun. Tähän toivottiin saatesanoina selvennyksiä hallintosäännön muuttamista koskien vuosien saatossa.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Nurmijärvellä hyödynnetään jatkossa enemmän ns. nopeutettua asemakaavoitusprosessia, jossa luonnosvaihe jätetään pois ja siirrytään aloitusvaiheesta suoraan ehdotusvaiheeseen. Nopeutettua menettelyä voitaisiin hyödyntää erityisesti pienissä lautakunnan päätäntävaltaan kuuluvissa asemakaavoissa ja harkitusti yritystontteihin liittyvissä asemakaavahankkeissa.

Nurmijärven kunnassa asemakaavoituksen sujuvoittamiseen on vastattu määrätietoisesti kehittämällä hallintosääntöä. Vuosien 2017–2025 aikana asemakaavoitusta koskevaa toimivaltaa on tarkistettu useaan otteeseen siten, että kaavaprosessin eri vaiheet on kohdennettu tarkoituksenmukaisesti viranhaltijoille ja toimielimille. Keskeinen kehityssuunta on ollut asemakaavojen vireilletulon ja luonnosvaiheen käsittelyn siirtäminen viranhaltijatoimivaltaan, tekniselle johtajalle. Lisäksi asemakaavoituksessa on viimeisten noin neljän vuoden aikana yhdistetty valmisteluaineiston eli kaavaluonnoksen nähtävilläolo aloitusvaiheeseen, jolloin käytännössä kaavoitusprosessi etenee aloitusvaiheesta suoraan ehdotusvaiheeseen. Näin toimitaan aina, kun se on kaavan vaikuttavuuden tai suunnitteluprosessin kannalta tarkoituksenmukaista. Tämä on vähentänyt päällekkäistä käsittelyä ja nopeuttanut erityisesti vähäisten ja vaikutuksiltaan vähäistä merkittävämpien asemakaavojen valmistelua.

Merkittävä tähän aiheeseen liittyvä hallintosäännön muutos tuli voimaan 1.8.2021, jolloin tekniselle johtajalle siirrettiin toimivalta päättää kaikkien asemakaavojen vireilletulosta sekä vähäisten ja vähäistä merkittävämpien asemakaavojen ja asemakaavamuutosten luonnosten nähtäville asettamisesta. Samalla vähäisten asemakaavojen ehdotusvaiheen nähtäville asettaminen siirtyi kunnanhallitukselta tekniselle johtajalle, ja vähäistä merkittävämpien asemakaavojen ja asemakaavamuutosten osalta kunnanhallitukselta lautakunnalle.

1.11.2023 hallintosäännön muutoksessa siirrettiin tekniselle johtajalle toimivalta päättää myös vaikutuksiltaan merkittävien asemakaavojen luonnoksen nähtäville asettamisesta. Muutokset ovat selkeyttäneet päätöksentekoa, lyhentäneet käsittelyketjuja ja parantaneet prosessin oikeasuhtaisuutta kaavan vaikutuksiin nähden.

Valmisteilla olevassa alueidenkäyttölain uudistuksessa tullaan tämänhetkisten tietojen pohjalta edelleen vahvistamaan mahdollisuutta toteuttaa valmisteluvaiheen kuuleminen heti kaavan aloitusvaiheessa, ja alueidenkäyttölain voimaan tullessa esitetään mahdollisesti tarvittavia muutoksia myös hallintosääntöön.

Asemakaavoituksen sujuvuutta voidaan edelleen parantaa kehittämällä jatkuvasti toimintatapoja ja prosesseja laajemminkin. Keskeistä on vahvistaa kaavahankkeiden ennakoivuutta, selkeyttää tavoitteita ja aikatauluja jo varhaisessa vaiheessa sekä huolehtia siitä, että päätöksentekoon etenevät asiat ovat sisällöllisesti riittävän valmiita ja rajattuja. Kaavaprosessissa aikaa tarvitaan selvitysten ja suunnitelmien laadintaan, varsinaiseen suunnittelutyöhön sekä kaavahankkeen asiakirjojen laatimiseen. Varsinainen suunnittelutyö tai selvityksien ja suunnitelmien kuten katujen ja vesihuollon yleissuunnitelman laatiminen tarvitaan, ja niistä ei ole saatavissa aikasäästöjä.

Valtuustoaloitteessa esitetyt tavoitteet asemakaavoituksen sujuvoittamisesta ovat suurelta osin jo toteutuneet Nurmijärven hallintosääntöön tehdyillä muutoksilla. Asemakaavoituksen toimintamallia ja kaavoituksen hallinnollista prosessia arvioidaan ja kehitetään jatkossakin osana kunnan normaalia toiminnan ja päätöksenteon kehittämistä.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Maankäyttölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä

2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Lisäksi maankäyttölautakunta päättää tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Valmistelija

Asemakaavapäällikkö Crista Toivola, crista.toivola(at)nurmijarvi.fi
Hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell, hanna-maria.grandell(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Maankäyttölautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä

2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Lisäksi maankäyttölautakunta päätti tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Jakelu

kunnanhallituksen listalle, päivitetään aloiteluetteloon